

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 18 czerwca 2020 r.

Pozycja 183

POSTANOWIENIE z dnia 7 listopada 2018 r. Sygn. akt Ts 69/18

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Małgorzata Pyziak-Szafnicka,

po wstępnym rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym skargi konstytucyjnej A.W. w sprawie zgodności:

art. 107 § 1 ustawy z dnia 10 września 1999 r. – Kodeks karny skarbowy (Dz. U. z 2018 r. poz. 1958) z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej w związku z: art. 4 ust. 1 Protokołu nr 7 sporządzonego dnia 22 listopada 1984 r. w Strasburgu do Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności (Dz. U. z 2003 r. Nr 42, poz. 364), art. 50 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej z dnia 30 marca 2010 r. (Dz. Urz. UE C Nr 83/389) oraz art. 14 ust. 7 Międzynarodowego Paktu Praw Obywatelskich i Politycznych (Dz. U. z 1977 r. Nr 38, poz. 167),

p o s t a n a w i a:

odmówić nadania skardze konstytucyjnej dalszego biegu.

UZASADNIENIE

W skardze konstytucyjnej z 25 kwietnia 2018 r. (data nadania), A.W. (dalej: skarżący) zakwestionował zgodność art. 107 § 1 ustawy z dnia 10 września 1999 r. – Kodeks karny skarbowy (Dz. U. z 2018 r. poz. 1958; dalej: k.k.s.) – w zakresie, „w jakim dopuszcza stosowanie wobec tej samej osoby fizycznej, za ten sam czyn odpowiedzialności za przestępstwo skarbowe oraz kary pieniężnej, o której mowa w art. 89 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych [Dz. U. z 2018 r. poz. 165] oraz nie przewiduje zasad zapewniających dostosowanie do wagi czynu kar nałożonych w postępowaniu administracyjnym i karnoskarbowym” – z art. 2 Konstytucji w związku z: art. 4 ust. 1 Protokołu nr 7 sporządzonego dnia 22 listopada 1984 r. w Strasburgu do Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności (Dz. U. z 2003 r. Nr 42, poz. 364; dalej: Protokół), art. 50 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej z dnia 30 marca 2010 r. (Dz. Urz. UE C Nr 83/389; dalej: Karta) oraz art. 14 ust. 7 Międzynarodowego Paktu Praw Obywatelskich i Politycznych (Dz. U. z 1977 r. Nr 38, poz. 167; dalej: Pakt).

Skargę konstytucyjną wniesiono w związku z następującą sprawą.

Decyzją Naczelnika Urzędu Celnego z 10 listopada 2016 r. (znak: [...]) skarżącemu wymierzono karę pieniężną w wysokości 24.000,00 zł z tytułu urządzania gier na automatach poza kasynem gry. Od tej decyzji skarżący wniósł odwołanie do Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w B., który – decyzją z 22 maja 2017 r. (znak: [...]) – utrzymał zaskarżoną decyzję w mocy.

Sąd Rejonowy w B. XI Wydział Karny (dalej: Sąd Rejonowy), wyrokiem z 21 września 2017 r. (sygn. akt [...]; dalej: wyrok SR), uznał skarżącego – oskarżonego o popełnienie czynu z art. 107 § 1 k.k.s. oraz art. 107 § 1 w związku z art. 6 § 2 k.k.s. – winnym zarzucanych mu czynów i na podstawie art. 30 § 5 k.k.w. orzekł przepadek wymienionych w sentencji wyroku automatów do gier wraz z gotówką, zwalniając skarżącego od ponoszenia kosztów postępowania.

Sąd Okręgowy w B. IV Wydział Karny Odwoławczy (dalej: Sąd Okręgowy), wyrokiem z 18 grudnia 2017 r. (sygn. akt [...]; dalej: wyrok SO), utrzymał zaskarżony wyrok SR w mocy, zwalniając skarżącego od ponoszenia kosztów postępowania.

Zarządzeniem sędziego Trybunału Konstytucyjnego z 12 września 2018 r., skarżący został wezwany do usunięcia braków formalnych wniesionej skargi konstytucyjnej, do czego ustosunkował się – wniesionym w terminie – pismem z 26 września 2018 r.

Jako ostateczne orzeczenie – o którym mowa w art. 79 ust. 1 Konstytucji – o konstytucyjnych wolnościach lub prawach podmiotu wnoszącego skargę konstytucyjną, skarżący wskazał wyrok SO.

W ocenie skarżącego, kwestionowana w skardze konstytucyjnej norma prawna jest niezgodna z zasadą *ne bis in idem* oraz „zasadą proporcjonalności reakcji państwa na naruszenie prawa”, które wynikają – zdaniem skarżącego – z art. 2 Konstytucji w związku z: art. 4 ust. 1 Protokołu, art. 50 Karty i art. 14 ust. 7 Paktu.

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje.

1. Na podstawie art. 61 ust. 1 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. poz. 2072; dalej: u.o.t.p. TK) skarga konstytucyjna podlega wstępnemu rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym. Trybunał wydaje postanowienie o odmowie nadania skardze dalszego biegu, gdy nie spełnia ona określonych przez prawo wymagań lub gdy jest oczywiście bezzasadna. Mając na względzie art. 67 ust. 1 u.o.t.p. TK, Trybunał, orzekając zarówno w rozpoznaniu wstępnym, jak i merytorycznym, jest – co do zasady – związany zakresem zaskarżenia wskazanym w skardze konstytucyjnej.

2. Trybunał Konstytucyjny stwierdził, że badana skarga nie spełnia wymogów określonych w art. 79 ust. 1 Konstytucji, a skonkretyzowanych w art. 53 ust. 1 pkt 1-3 u.o.t.p. TK, ponieważ nie wskazuje, które – określone w Konstytucji – wolności lub prawa podmiotowe zostały naruszone przez kwestionowaną w skardze normę prawną.

2.1. Jedynym przepisem Konstytucji wskazanym w badanej skardze jako wzorzec kontroli konstytucyjności jest jej art. 2. Z tego względu należy przypomnieć, że – w postanowieniu pełnego składu z 23 stycznia 2002 r. (sygn. akt Ts 105/00, OTK ZU nr 1/B/2002, poz. 60) – Trybunał Konstytucyjny zajął stanowisko, iż w sprawach inicjowanych skargą konstytucyjną jest – co do zasady – niedopuszczalne powoływanie art. 2 Konstytucji jako „samodzielnego” wzorca kontroli. Przepis ten nie kreuje bowiem w sposób samoistny praw lub wolności jednostki o charakterze podmiotowym (art. 53 ust. 1 pkt 2 u.o.t.p. TK). Pogląd ten zachowuje nadal swą aktualność (wyrok TK z 21 czerwca 2017 r., sygn. akt SK 35/15,

OTK ZU A/2017, poz. 51). Skarżący nie przedstawił żadnej argumentacji, zgodnie z którą – w ramach rozpoznawanej sprawy – pogląd ten nie powinien znaleźć zastosowania.

Trybunał wielokrotnie przypominał również, że art. 2 Konstytucji nie powinien być traktowany jako zastępczy wzorzec kontroli konstytucyjności, zamiast innych przepisów wyrażających bezpośrednio prawa i wolności konstytucyjne (por. wyrok TK z 15 kwietnia 2014 r., sygn. akt SK 12/13, OTK ZU nr 4/A/2014, poz. 41 i przywołane tam orzecznictwo).

2.2. Zarzut niezgodności kwestionowanej normy z art. 2 Konstytucji, skarżący powiązał z naruszeniem wskazanych w skardze norm prawa międzynarodowego.

W orzecznictwie Trybunału Konstytucyjnego wielokrotnie podkreślano, że naruszenie norm prawa międzynarodowego – chociażby wyrażały one konkretne podmiotowe prawa jednostki – nie może stanowić podstawy skargi konstytucyjnej. Jak bowiem wynika z art. 79 ust. 1 Konstytucji, wolności lub prawa, których ochrony – w drodze skargi konstytucyjnej – domaga się skarżący, muszą mieć swoje źródło w samej ustawie zasadniczej. Wynika to jednoznacznie z użytego w art. 79 ust. 1 Konstytucji zwrotu: „konstytucyjne wolności lub prawa” (por. wyrok TK z 6 lutego 2002 r., sygn. akt SK 11/01, OTK ZU nr 1/A/2002, poz. 2).

Z tego względu Trybunał stwierdził, że skarga konstytucyjna, określając – jako wzorzec kontroli – normy prawa międzynarodowego, nie spełnia wymogów określonych w art. 53 ust. 1 pkt 1-3 u.o.t.p. TK, zgodnie z którymi skarga konstytucyjna powinna zawierać wskazanie przepisów Konstytucji, które wyrażają wolności lub prawa o charakterze podmiotowym i które naruszono w sprawie objętej badaną skargą.

3. Wobec tego Trybunał stwierdził, że wniesiona skarga nie spełnia wymogów określonych w art. 79 ust. 1 Konstytucji, a skonkretyzowanych w art. 53 ust. 1 pkt 1-3 u.o.t.p. TK i z tych względów odmówił nadania jej dalszego biegu na podstawie art. 61 ust. 4 pkt 1 u.o.t.p. TK.

W tym stanie rzeczy Trybunał Konstytucyjny postanowił jak w sentencji.

POUCZENIE

Na podstawie art. 61 ust. 5 u.o.t.p. TK skarżącemu przysługuje prawo wniesienia zażalenia na powyższe postanowienie w terminie 7 dni od daty jego doręczenia.